

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi
Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LVI. An Votvm sit cultus Dei?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

Q V A E S T I O L V I .

An VOTVM sit Cultus Dei?

LUTHERI, CALVINI QVE sententia
Leadem est: Vota ad Deum colendum fie-
ri non possit, nisi de rebus præcepis.

SVADET. Quia omnis cultus voluntari-
us, id est, non præceptus, Deo placere nequit:
Rom. 14. *Quod enim non est ex fide sc. verbi*
Dei præcipientis, peccatum est. Et col. 2. re-
prehenditur *ιδελοθησκαια*, seu superstitione.

A U T O R. Vouere est actus Religionis; ergo & Reddere: iuxta Isa. 19. *Colent Deum in hostiis, & vota volebunt, & soluerit.* 2. Caluinus *Inst. l. 4 c. 13. §. 2.* fatetur, Vouere esse officium religionis, & pro-
mittere Deo: ergo Reddere votum est si-
dem seruare Deo: at hoc est immediatè
colere Deum. 3. Iuramentum est cul-
tus Dei etiam de re non præcepta; fate-
tur Caluinus *Inst. l. 2. c. 8. §. 23.* Ergo &
votum. Num. 30. *Si mulier voverit ali-
quid, & verbum de ore egrediens animam e-
ius obligauerit iuramento, votirea erit: red-
det, quod promisit.* 4. Ex voto soluere
rem non præceptam falsis Diis, idolola-
tria est: ergo eandem ex voto soluere Deo,
laetitia est.

5. Omnia actu virtutis non præcepto,
facto tamen in honorē Dei, colitur Dei-
us. Vt, *Luc. 2.* Anna seruuit Deo ieiuniis.
&c. Ergo magis colitur auctibus votiuis.
6. Genes. 28. *Votum vovit Iacob. &c.* De-
cimas offeram tibi. &c. hoc de re non præ-
cepta vovit. David item vovit se tem-
plum extstructum Deo, *2. Reg. 7.* neque
præceperat id ei Deus: Sic vota *Lev. 27.*
Num. 6. 30. *Deut. 12.* & *23.* non præce-
perat Deus; & facta tamen sunt ad cultum
Dei.

D I C O. Apostolus vocat *ιθελοθησκαια*,
actus Deo non probatos, rerum ina-
num, quæ non sunt materia cultus diui-
ni; vt est numerus lotionum, abstinentia
à cibis, vt natura immundis. Et si
des tam est de Consiliis, quam præcepit
Scriptura.

Q V A E S T I O L V I I .

*An Vota in Nouo Testamento cessarint sub-
lata, sublato antiquo Testa-
mento?*

LUTHERO-CALVINISTA Petrus Martyn
Lutetiam Lutherum & Caluinum id predicit
fi mat.

SVADET. 1. Quia Votum in Nouo Testamento
non nominatur, nifi cupa de votis Legis si memore-
go est Legile tantum. 2. Quia Professio fidei vota
nos obstringit Deo: ergo stulte vovet: vi si obli-
gitas subtilis ac testibus patre potestatis si us oblige,
ante obligatus Decalogo. 3. Quia libertas Eu-
glii insingit votta; vita enim genera esse libera non
Christus, ut quæ nec omnibus, nec omni tempore
venient. 4. Qui vovet, iuriam Deo facit, facit
necessaria, quæ si libera esse voluit.

A U T O R. I. Negat 3. Scriptura
cessare vota in Nouo Testamento. *Ia 19.*
*Colent eum in hostiis; Vota volebunt Domi-
no, & soluent.* *Psal. 75.* *Venete, & redimite
Domino:* At hæc Patres intelligunt
votis religiosis Noui Testamenti. I. Ti-
moth. 5. *Cum luxuria & fuerint, & libe-
bentes damnationem, qui primam Fidem
ritam fecerunt:* August in *Psal. 75.* id est
Voverunt, & non reddidrunt.

II. Neque vota sunt ceremonia Le-
gis: Quia ante legem vovit Iacob. Dein,
illa solùm cessarunt, quæ in Veteri Te-
stamento Christum venturum praes-
gnabant. Vide *Bell. c. 17.*

D I C O AD I. Res voti extat in
Nouo, et si non nomen. Et præceptum
voti

